

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Ing. Mgr. Martinem Jakubem Brusem ve věci

žalobce: J. D., narozen X,
bytem X,
zastoupen Mgr. Věrou Novákovou, advokátkou,
sídlem Vrchlického 802/46, 460 14 Liberec XIV,

proti

žalovanému: Český báňský úřad,
sídlem Kozí 748/4, 110 00 Praha 1,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2020, č. j. SBS 15593/2020/ČBÚ-23/1,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2020, č. j. SBS 15593/2020/ČBÚ-23/1, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Obvodního báňského úřadu pro území kraje Ústeckého (dále jen „obvodní báňský úřad“) ze dne 27. 2. 2020, č. j. SBS 23288/2018/OBÚ-04/5. Tímto rozhodnutím obvodní báňský úřad shledal žalobce vinným z přestupku podle § 40a odst. 1 písm. a) zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, ve znění

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

pozdějších předpisů (dále jen „horní zákon“), jehož se žalobce dopustil tím, že dne 30. 6. 2018 v ranních hodinách vědomě a úmyslně neoprávněně vnikl s dalšími účastníky akce „KLIMAKEMP 2018“ do důlního díla – lomu Bílina na druhý skrývkový řez k rypadlu KU800/K105, organizace Severočeské doly a. s., IČO: 49901982, kde je vykonávána obvodním báňským úřadem řádně povolená hornická činnost a kam je vstup zakázán. Za spáchání uvedeného přestupku obvodní báňský úřad podle § 40a odst. 3 písm. a) horního zákona a v souladu s § 35 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) uložil žalobci pokutu 8 000 Kč a současně mu uložil povinnost uhradit náklady řízení 1 000 Kč. Žalobce se v žalobě zároveň domáhal toho, aby soud zrušil také zmíněné rozhodnutí obvodního báňského úřadu a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení. Pro případ, že by soud neshledal důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí, žalobce podle § 65 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) navrhl, aby soud od uložené pokuty upustil.

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítal, že došlo k zániku odpovědnosti za přestupek uplynutím promlčecí doby. Uvedl, že přestupek byl spáchán dne 30. 6. 2018, správní orgán neučinil oznámení o zahájení řízení, které by přerušilo běh promlčecí doby, a jako první úkon v řízení vydal dne 26. 2. 2019 příkaz. Žalobce proti tomuto příkazu podal včasný odpor, čímž došlo ke zrušení příkazu. Účinky standardního meritorního rozhodnutí, včetně přerušení promlčení, má podle žalobce pouze příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, a tím se stal pravomocným a vykonatelným. Žalobce upozornil na to, že aktuální právní úprava nepřevzala dřívější § 20 odst. 2 větu poslední zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, který stanovil, že je-li prvním úkonem v řízení vydání příkazu o uložení pokuty, přerušuje se běh doby jeho doručením. Podotkl, že žalovaným citovaný § 150 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) odkazuje na § 71 téhož zákona, který upravuje lhůty pro vydání rozhodnutí a netýká se běhu promlčecí doby. Připomněl, že rozhodnutí obvodního báňského úřadu bylo vydáno 27. 2. 2020, tudíž v jednoleté promlčecí době, která počala plynout 1. 7. 2018, nenastala žádná okolnost, jež by její běh přerušila či stavěla. Podle žalobce tak k vydání rozhodnutí došlo po uplynutí jednoleté promlčecí doby (a zároveň nikoli do jednoho roku od vydání příkazu), a proto bylo nezbytné řízení zastavit podle § 86 odst. 1 písm. h) zákona o odpovědnosti za přestupky. Žalobce zdůraznil, že jakákoli hmotněprávní analogie v neprospěch obviněné osoby je v oblasti trestního práva i v rovině správního trestání nepřipustná. Na podporu svého názoru, že příkaz, proti němuž byl podán odpor, nepřerušuje běh promlčecí doby, odkázal žalobce na komentář k zákonu o odpovědnosti za přestupky a na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 12. 2019, č. j. 20 A 4/2019-72.
3. Podle žalobce obvodní báňský úřad ukládal za vniknutí do lomu Bílina dne 30. 6. 2018 prvotrestaným napomenutí, těm, kteří měli spáchat přestupek opětovně, pokutu 6 000 Kč, osobám, o kterých se domníval, že přišly do kontaktu s důlní technikou v podobě překonávání pásových dopravníků, pokutu 10 000 Kč, resp. v případě opětovného spáchání 13 000 Kč, a těm, kteří vlezli na rypadlo, pokutu 15 000 Kč. Žalobce podotkl, že byl zařazen do kategorie dosud bezúhonných osob, které měly přijít do přímého kontaktu s těžební technologií překonáváním pásových dopravníků, proto mu byla příkazem uložena pokuta 10 000 Kč, kterou následně obvodní báňský úřad toliko s ohledem na žalobcovy osobní, výdělkové a majetkové poměry snížil na 8 000 Kč. Žalobce zdůraznil, že pokud by měl obvodní báňský úřad za to, že žalobce pásové dopravníky nepřekonával, uložil by mu Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

pouze napomenutí. S poukazem na fotografii mapy lomu Bílina ze dne 6. 7. 2018 s vyznačenými GPS souřadnicemi 50°33'43,9'' N; 13°41'51,7'' E, kde měl být zajištěn, žalobce konstatoval, že toto místo se nachází ještě před pásovým dopravníkem a z trasy ohlášeného pochodu nebylo třeba překonávat jakoukoli technologii. Obvodní báňský úřad však tuto argumentaci odmítl „z důvodu neaktuálnosti rastrového podkladu mapové aplikace“, která nezachycuje stav těžební technologie k datu 30. 6. 2018. Podle žalobce vyplývá skutečnost, kde měl být zajištěn, toliko z ručně psaného úředního záznamu Policie České republiky a z mapového podkladu, u kterého si žalobce není vědom, že by byl součástí podkladů rozhodnutí. Obvodní báňský úřad navíc žalobce neseznámil s „*vlastní znalostí místních podmínek*“. Žalobce dodal, že osoba znalá místních podmínek měla ve věci figurovat jako svědek. Zdůraznil, že správní orgán je povinen zjistit skutkový stav bez důvodných pochybností a postupovat v souladu se zásadou *in dubio pro reo* podle § 69 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

4. Postup obvodního báňského úřadu považoval žalobce za rozporný s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky 14. 3. 2019, č. j. 3 As 231/2017-49, ze dne 22. 6. 2016, č. j. 1 As 60/2016-30, ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115, a ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 As 34/2010-73), ze které vyplývá, že úředním záznamem a oznámením o přestupku nelze ve správním řízení samostatně provádět dokazování, tyto slouží jen jako podklad k provádění dokazování. Žalobce shrnul, že jako podklad pro skutková zjištění správních orgánů nemůže sloužit úřední záznam, ani mapa důlního díla či blíže neosvětlená „*vlastní znalost místních podmínek*“. Podle žalobce musí být skutkový děj prokázán relevantními důkazy, především svědeckými výpověďmi či videozáznamy, z nichž by překonávání pásových dopravníků žalobcem mohlo být zřejmé. Podotkl, že správní orgán je povinen vyhledávat a opatřovat si důkazy a podklady pro své rozhodnutí, avšak ve správním řízení nebylo provedeno žádné dokazování, ani výsledkem svědků či přehráním videozáznamu a shromážděné podklady obsahují jen strohé informace.
5. Žalobce rovněž namítal porušení zásady *ne bis in idem*, neboť přestupek, ze kterého byl uznán vinným, musel být spáchán v jednočinném souběhu s činem, za který již byl postižen. Závěr žalovaného, že přestupky žalobce byly spáchány ve vícečinném souběhu, neboť šlo o různá jednání a porušení rozdílných právních zájmů, nemá podle žalobce oporu v podkladech rozhodnutí. Měl za to, že jde o souběh jednočinný, jelikož v předchozích věcech vedených Městským úřadem Litvínov a městem Litvínov, Komisí pro projednávání přestupků, byl pravomocně uznán vinným, že dne 30. 6. 2018 v dopoledních hodinách v prostoru lomu Bílina v katastrálním území obce Libkovice neuposlechl výzvu policisty k zajištění účelu shromáždění a výzvu úřední osoby tím, že vnikl do důlního díla. V nyní projednávané věci byl uznán vinným pro skutek spočívající v tom, že dne 30. 6. 2018 v dopoledních hodinách (*obvodní báňský úřad ve výroku svého rozhodnutí hovoří o ranních hodinách, pozn. soudu*) vědomě a úmyslně neoprávněně vnikl do důlního díla – lomu Bílina. Skutečnost, že se jedná o tentýž skutek, podle žalobce vyplývá i z pokynu policisty, na který odkázal. Za shodné považoval i následky projednávaných přestupků, neboť pokyn byl policií uložen kvůli blízkosti důlního díla, aby byly ochráněny životy a zdraví účastníků akce a majetek vlastníka dolu, a stejná ochrana hodnot vyplývá i z cedule zakazující vstup. Zásada zákazu dvojího trestání upravená v čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod podle žalobce nemůže být prolomena ani tím, že v případě naplnění znaků skutkových podstat více přestupků jedním jednáním je k jejich projednání příslušných více správních orgánů.

6. Podle žalobce nebyl účastí na předmětném protestu naplněn materiální znak přestupku a důvodem vniknutí účastníků protestu na území, kde probíhá hornická činnost, byla dlouhodobá ochrana veřejného zájmu – konkrétně lidského života, zdraví, majetku, veřejných rozpočtů, životního prostředí a klimatu, neboť to vše prokazatelně a v masovém měřítku poškozuje spalování hnědého uhlí, které se ve velkolomu Bílina těží. Uvedl, že žalovaným tvrzené ohrožení života a zdraví je nepodložené, neodůvodněné a neprokázané. A i kdyby bylo prokázáno, že jednáním kladeným mu za vinu ohrozil sebe sama, nemůže mu být taková okolnost jakkoli kladena k tíži, jelikož sebeohrožení či sebepoškození nelze v právním řádu České republiky sankcionovat. Rovněž ohrožení ostatních aktivistů a zaměstnanců dolů z provedení dokazování nijak nevyplývá. Z hlediska proporcionality to pak byl naopak klimatický protest, který se uskutečnil v zájmu ochrany života a zdraví, přičemž podle žalobce v žádném případě nebyl hrozícímu nebezpečí klimatické krize neadekvátní. Podotkl, že by se nejednalo o první případ, kdy by byl takový protest příslušnými orgány shledán legitimním, a že odmítavý postoj k pokračující těžbě hnědého uhlí je v souladu s cíli mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána. Protestující se snažili upozornit na změny klimatu i s odkazem na ústavně zaručené právo na příznivé životní prostředí podle čl. 35 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, právo na svobodu projevu podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod a právo na odpor podle čl. 23 Listiny základních práv a svobod. Závěrem dodal, že počínání účastníků protestu bylo legitimní, kdy naopak nevykazovalo potřebný stupeň společenské škodlivosti ve smyslu § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.
7. Uložený trest v horní polovině trestní sazby označil žalobce za nepřiměřený a nedůvodný. Domníval se, že v odvolání uvedl mnoho okolností, které měl žalovaný hodnotit ve vztahu k povaze a závažnosti přestupku a co do polehčujících okolností. Obvodní báňský úřad ve svém rozhodnutí oproti příkazu uvedl, že nebyl prokázán znak organizované skupiny, nicméně tato skutečnost se podle žalobce nijak neprojevila na uložené sankci, kterou snížil jen mírně toliko s odkazem na osobní, majetkové a výdělkové poměry. Žalobce podotkl, že správní orgány jako polehčující okolnost nezohlednily jeho doznání při ústním jednání konaném dne 27. 6. 2019. Žalovaným uvedené přitěžující okolnosti nebyly podle žalobce dostatečně prokázány a jsou založeny na nepodložených úvahách. Zdůraznil, že nespáchal nic natolik zavrženíhodného, co by správní orgány opravňovalo k uložení tak přísného trestu. Podle žalobce se protest svou povahou blížil podmínkám krajní nouze ve smyslu § 24 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 39 písm. b) téhož zákona. Uzavřel, že nebudou-li uznány jím popsané okolnosti (žalobcem nezaviněná délka řízení, dvojitý předchozí potrestání za totéž jednání a cíle klimatického protestu) jako důvody pro zrušení rozhodnutí, nemůže uložený trest obstát.

Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že příkaz, jenž je vydán jako první úkon ve věci podle § 90 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), má dvojitou povahu. Jednak představuje nepravomocné meritorní rozhodnutí a jednak supluje oznámení o zahájení řízení, neboť obsahuje veškeré náležitosti ve smyslu § 46 odst. 1 správního řádu. Z § 150 odst. 3 správního řádu pak podle žalovaného jednoznačně vyplývá, že podáním odporu se příkaz ruší, ale v řízení se ze zákona pokračuje. Vzhledem k tomu, že právní řád neumožňuje správnímu orgánu za této situace (znovu) zahájit správní řízení, žalovaný trval na tom, že zrušený příkaz v plném rozsahu a se všemi právními důsledky nahrazuje oznámení o zahájení řízení. K přerušení promlčecí doby tak podle žalovaného v souladu s Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

§ 32 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky došlo dne 5. 3. 2019, kdy byl žalobci doručen příkaz. V nové promlčecí době jednoho roku pak obvodní báňský úřad vydal dne 27. 2. 2020 své rozhodnutí, čímž došlo k opětovnému přerušení promlčecí doby. K zániku odpovědnosti za přestupek v důsledku uplynutí promlčecí doby tudíž nedošlo.

9. Za nedůvodnou označil žalovaný námitku neprokázání přestupku. Jelikož v rozhodnutí obvodního báňského úřadu je jasně specifikováno jednání žalobce a jsou zde uvedeny všechny skutečnosti týkající se předmětného skutku, jakož i následek tohoto jednání specifikovaný místem a datem, došlo k naplnění všech znaků skutkové podstaty přestupku a byly zjištěny všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch žalobce. Odmítl, že by obvodní báňský úřad opřel svůj výrok pouze o úřední záznam a oznámení přestupku, neboť v rámci rozhodování ověřil a doložil, že v místě zadržení žalobce je rozhodnutím obvodního báňského úřadu povolena hornická činnost na lomu Bílina a v době spáchání přestupku existovalo řádné vymezení hranice povolené hornické činnosti výstražnými tabulkami spojenými páskou a nápisy upozorňujícími na zákaz vstupu do ohraničené oblasti. Podle žalovaného bylo vymezení hranic povolené hornické činnosti v terénu jasně viditelné, a žalobce si tak musel být vědom, že vstupuje do prostoru, kam je vstup zakázán. To ostatně prokazuje i žalobcova výpověď ze dne 27. 6. 2019, podle níž si byl svého neoprávněného vstupu do lomu Bílina vědom. Žalovanému proto nebylo jasné, v čem spatřoval žalobce neprokázání přestupku, jestliže se ke svému jednání přiznal. Žalovaný dodal, že z úředního záznamu o zajištění osoby ze dne 30. 6. 2018 a z oznámení o přestupku ze dne 4. 7. 2018 je zcela zřejmé, jak a kde byl žalobce v lomu Bílina zajištěn. Námitka porušení sankční politiky obvodního báňského úřadu nemá podle žalovaného žádnou relevanci, neboť správní orgány posuzovaly každý případ samostatně s ohledem na závažnost a jeho okolnosti.
10. K námitce porušení zásady *ne bis in idem* žalovaný uvedl, že je zcela nepodstatné, zda a jak byl žalobce potrestán jiným správním orgánem za spáchání jiného přestupku. Podle žalovaného se žalobce pouze snaží znepřehlednit okolnosti přestupku tím, že slučuje různá přestupková jednání. Žalovaný zdůraznil, že nelze uplatnit zásadu zákazu dvojího trestání, neboť chráněné zájmy, které žalobce porušil, jsou od sebe odlišné a projednávají je odlišné správní orgány. Žalobce tedy podle žalovaného nebyl trestán za jeden přestupek dvakrát.
11. Žalovaný za nedůvodnou označil také námitku nenaplnění materiální stránky přestupku. Společenská nebezpečnost žalobcova jednání spočívala v možnosti ohrožení života a zdraví nejen žalobce, ale i dalších přítomných aktivistů, jakož i zaměstnanců organizace Severočeské doly a. s., a v neposlední řadě rovněž ve vynuceném odstavení veškeré těžební technologie. K argumentaci žalobce, že jeho jednání podléhalo ochraně práva na svobodu projevu zaručeného čl. 17 Listiny základních práv a svobod, žalovaný uvedl, že odstavec 4 uvedeného článku připouští možnost zákonného omezení svobody projevu, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Toto omezení bylo zákonem stanoveno z důvodu ochrany práv a svobod druhých a z důvodu ochrany veřejného zdraví. Žalobcovým jednáním podle žalovaného rovněž došlo k porušení právem chráněného zájmu na bezpečném a hospodárném dobývání výhradního ložiska. Žalovaný dodal, že právo na svobodu projevu ani právo na příznivé životní prostředí neopravňují žalobce bez jakýchkoli omezení a důsledků zasahovat do práv a svobod jiných osob, zejména v případech, kdy jsou tato realizována na základě řádného povolení vydaného na základě zákona, a ohrožovat přitom jiné ústavně a zákonem chráněné zájmy. Rovněž žalobcův názor, že jednal v rámci ústavně zaručeného práva na

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

odpor ve smyslu čl. 23 Listiny základních práv a svobod, žalovaný zásadně odmítl, neboť není zřejmé, jak by řádně povolené dobývání hnědého uhlí, které je plně v souladu se zákonem, mohlo odstraňovat demokratický řád lidských práv a základních svobod.

12. K námitce nepřiměřenosti uloženého trestu žalovaný poznamenal, že veškeré skutečnosti týkající se žalobcova protiprávního jednání (včetně jeho závažnosti) jsou podobně popsány v rozhodnutích obou správních orgánů. Připomněl, že žalobci byla uložena pokuta těsně nad polovinou zákonné sazby a vzhledem k okolnostem případu ji rozhodně nelze považovat za nepřiměřenou. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Replika žalobce k vyjádření žalovaného

13. V replice ze dne 14. 10. 2020 žalobce uvedl, že žalovaný zcela opomněl, že nebyla prokázána skutková okolnost údajného překonávání pásových dopravníků, o kterou se však opírá sankce ve výši 8 000 Kč. Zopakoval, že jako prvotrestanému by mu v případě jejího neprokázání bylo uloženo maximálně napomenutí, jak vyplývá z věci vedené zdejším soudem pod sp. zn. 75 A 11/2020, kde bylo prvotrestané žalobkyni příkazem původně uloženo napomenutí; odlišnost od žalobcova případu podle něj spočívá toliko v překonávání pásových dopravníků.

Posouzení věci soudem

14. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.
15. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
16. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
17. Byť žalobce na několika místech žaloby poukazoval na skutečnost, že se správní orgány nevypořádaly s jeho argumentací, soud shledal napadené rozhodnutí srozumitelným a přiměřeně odůvodněným, tudíž přezkoumatelným. V této souvislosti soud poukazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že „[z] odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Podle rozsudku

Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2008, č. j. 8 As 13/2007-100, však zároveň nelze po odvolacím orgánu požadovat, aby se vyslovil ke každé větě uvedené v odvolání; plně postačí, pokud z jeho rozhodnutí bude zřejmé, na základě jakých skutečností rozhodoval a jakými úvahami se řídil. Těmto požadavkům žalovaný v projednávané věci dostál, neboť z jeho rozhodnutí je zřejmé, z jakých zjištění vycházel, jak o nich uvažil a proč neakceptoval jednotlivé odvolací námitky. Podle názoru soudu je rovněž třeba zohlednit, že zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů rozhodnutí či pro jeho nesrozumitelnost skutečně toto rozhodnutí nelze meritorně přezkoumat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64); taková situace však v projednávané věci nenastala. Zdejší soud proto uzavírá, že napadené rozhodnutí nepřezkoumatelností netrpí. Výhrady žalobce podle názoru soudu představují nesouhlas s věcnými závěry žalovaného, jimiž se soud bude zabývat níže.

18. Dále se soud zaměřil na otázku, zda došlo k zániku odpovědnosti žalobce uplynutím promlčecí doby.
19. Podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona platí, že *„fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že neoprávněně vnikne do důlního díla nebo do území, ve kterém je vykonávána hornická činnost nebo činnost prováděná hornickým způsobem nebo do poddolovaného území, kam je vstup zakázán.“* Za tento přestupek se podle § 40a odst. 3 písm. a) téhož zákona uloží pokuta do 15 000 Kč.
20. Z § 29 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že *„[o]dpovědnost za přestupek zaniká uplynutím promlčecí doby.“* Podle § 30 téhož zákona *„[p]romlčecí doba činí a) 1 rok, nebo b) 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč.“* V daném případě nedosahovala horní hranice pokuty tohoto limitu, a proto promlčecí doba činí jeden rok.
21. Podle § 31 odst. 1 věty první zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že *„[p]romlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku; dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán.“* Z § 32 odst. 2 téhož zákona ve znění účinném do 31. 1. 2022 plyne, že *„[p]romlčecí doba se přerušuje a) oznámením o zahájení řízení o přestupku a b) vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným, přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová.“*
22. Z § 86 odst. 1 písm. h) zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že *„[s]právní orgán usnesením zastaví řízení, jestliže odpovědnost za přestupek zanikla.“*
23. V projednávané věci byl prvním úkonem obvodního báňského úřadu příkaz ze dne 26. 2. 2019. Soud proto předně uvádí, že smyslem příkazu jako prvního úkonu v řízení je jednak vyslovení viny obviněného (podmíněné tím, že nebude podán odpor) a jednak samotné sdělení obviněnému, že došlo k zahájení řízení o přestupku. Teprve doručením příkazu se obviněný dozvídá, že je proti němu vedeno řízení o přestupku, a v tomto smyslu je tedy příkaz oznámením o zahájení řízení. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2022, č. j. 6 As 305/2021-37, publ. pod č. 4341/2022 Sb. NSS, platí, že pokud je řízení o přestupku zahájeno vydáním příkazu, proti kterému byl účinně podán odpor, přerušuje se promlčecí doba oznámením příkazu obviněnému ve smyslu § 32 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky.
24. Nejdříve považuje soud za nezbytné uvést veškeré podstatné skutečnosti, které měly vliv na posouzení běhu promlčecí doby podle výše prezentovaných závěrů Nejvyššího

správního soudu, které zdejší soud sdílí. Za počátek běhu promlčecí doby je v tomto případě podle § 31 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky považován den 1. 7. 2018, tedy den následující po dni, kdy byl spáchán přestupek (30. 6. 2018). Od tohoto dne započal běh jednoleté promlčecí doby, neboť se nejednalo o přestupek, za nějž je možné uložit pokutu ve výši alespoň 100 000 Kč. Konec této doby podle § 40 odst. 1 písm. b) správního řádu připadl na 30. 6. 2019. Dne 27. 2. 2019 vyhotovil obvodní báňský úřad příkaz, který byl podle doručenký žalobci doručen dne 5. 3. 2019. Proti příkazu podal žalobce dne 12. 3. 2019 odpor. Dnem doručení příkazu, který byl později z důvodu podání odporu zrušen, byla podle § 32 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky přerušena promlčecí doba, neboť příkazem bylo žalobci oznámeno zahájení řízení o přestupku. Dnem 6. 3. 2019 tedy počala běžet nová promlčecí doba, jejíž konec připadl na 5. 3. 2020.

25. V průběhu této nové promlčecí doby vydal obvodní báňský úřad rozhodnutí ze dne 27. 2. 2020, jímž opětovně shledal žalobce vinným. K vydání tohoto rozhodnutí došlo dne 27. 2. 2020, kdy je obvodní báňský úřad podle § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu odeslal právní zástupkyni žalobce elektronicky prostřednictvím datové schránky (dne 28. 2. 2020 bylo předmětné rozhodnutí doručeno). K vydání dalšího rozhodnutí ve smyslu § 32 odst. 2 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, majícího za následek přerušování běhu promlčecí doby a počátek běhu doby nové, tak došlo před uplynutím jednoleté promlčecí doby. Veškeré námitky poukazující na údajné marné uplynutí promlčecí doby a zánik odpovědnosti žalobce tudíž nejsou důvodné.
26. Žalobce dále namítal, že žalovaný svým postupem porušil zásadu *ne bis in idem*, neboť přestupek, ze kterého byl uznán vinným, byl v jednočinném souběhu s činem, za který již byl postižen příkazem Městského úřadu Litvínov ze dne 17. 8. 2018, č. j. MELT/47678/2018, a příkazem města Litvínov, Komise pro projednávání přestupků, ze dne 17. 8. 2018, č. j. OKT/447/2018/NOZ. Soud připomíná, že zásada *ne bis in idem*, tedy právo nebýt souzen nebo potrestán dvakrát za týž čin, je na ústavní úrovni upravena v čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod. Povinnost ctít uvedenou zásadu dále plyne z mezinárodních závazků České republiky, zejména z čl. 4 odst. 1 protokolu č. 7 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), podle něž *„[n]ikdo nemůže být stíhán nebo potrestán v trestním řízení podléhajícím pravomoci téhož státu za trestný čin, za který již byl osvobozen nebo odsouzen konečným rozsudkem podle zákona a trestního řádu tohoto státu.“* Ačkoli uvedená ustanovení hovoří toliko o „trestním stíhání“ či „trestním řízení“, danou zásadu je nepochybně třeba vztáhnout i na řízení o přestupcích. Platnost zásady *ne bis in idem* i pro oblast správního trestání konstatoval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 16. 2. 2005, č. j. A 6/2003-44, publ. pod č. 1038/2007 Sb. NSS. Předpokladem jejího uplatnění je, aby se jednalo o stejný skutek, tj. aby byla dána totožnost skutku.
27. V projednávané věci byla žalobci uložena pokuta za přestupek podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona, jehož se žalobce dopustil tím, že dne 30. 6. 2018 v ranních hodinách vědomě a úmyslně neoprávněně vnikl s dalšími účastníky akce „KLIMAKEMP 2018“ do důlního díla – lomu Bílina na druhý skryvkový řez k rypadlu KU800/K105, kde je vykonávána hornická činnost a kam je vstup zakázán, kde byl v katastrálním území Libkovice u Mostu, GPS souřadnice 50°33'43,9'' N; 13°41'51,7'' E, zajištěn Policií České republiky z důvodu protiprávního jednání. Zmíněným vniknutím do důlního díla žalobce ohrozil veřejný zájem na hospodárném a bezpečném dobývání výhradních ložisek chráněných horním zákonem.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

28. Příkazem Městského úřadu Litvínov ze dne 17. 8. 2018, č. j. MELT/47678/2018, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 14 odst. 1 písm. d) zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o právu shromažďovacím“), kterého se dopustil tím, že dne 30. 6. 2018 v dopoledních hodinách v prostoru lomu Bílina v katastrálním území obce Libkovice na souřadnicích 50°34'31,3'' N; 13°41'35,3'' E nesplnil pokyn policisty udělený na základě § 8 odst. 4 zákona o právu shromažďovacím sloužící k zajištění účelu shromáždění. Příkazem města Litvínov, Komise pro projednávání přestupků, ze dne 17. 8. 2018, č. j. OKT/447/2018/NOZ, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti veřejnému pořádku podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o některých přestupcích“), kterého se dopustil tím, že dne 30. 6. 2018 v dopoledních hodinách v prostoru lomu Bílina v katastrálním území obce Libkovice na souřadnicích 50°34'31,3'' N; 13°41'35,3'' E neuposlechl výzvu úřední osoby k upuštění od protiprávního jednání a vrácení se na trasu pochodu.
29. Z obsahu správního spisu (zejména z úředního záznamu Policie České republiky ze dne 4. 7. 2018, č. j. KRPU-135294/PŘ-2018-040814, z mapových podkladů uložených na nosiči CD a ze zmíněných příkazů Městského úřadu Litvínov a města Litvínov, Komise pro projednávání přestupků) vyplývá, že v době udělení příkazu příslušníkem Policie České republiky se žalobce již nacházel na území důlního díla. I přes dílčí rozdíly v časových údajích (ranní hodiny u vniknutí do dolu vs. dopolední hodiny u ostatních přestupků) a ve specifikaci místa (GPS souřadnice v projednávané věci 50°33'43,9'' N; 13°41'51,7'' E, vs. GPS souřadnice ostatních přestupků 50°34'31,3'' N; 13°41'35,3'' E) nelze vyloučit, že žalobce tyto přestupky spáchal jedním jednáním, tedy v jednočinném souběhu, neboť v době spáchání přestupků nesplnění pokynu a neuposlechnutí výzvy se zároveň neoprávněně pohyboval v prostoru lomu.
30. Při posuzování, zda byly naplněny podmínky pro aplikaci zásady *ne bis in idem*, je zásadní zodpovězení otázky totožnosti skutku. Touto otázkou se ve vztahu ke správnímu trestání zabýval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 11. 1. 2012, č. j. 1 As 125/2011-163, ve kterém konstatoval, že „[p]ři aplikaci zásady *ne bis in idem* je třeba vycházet z toho, že čl. 4 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod zakazuje stíhání pro druhý trestný čin (včetně deliktu trestněprávní povahy), pokud je tento druhý trestný čin založen na totožném či v podstatných rysech totožném skutku. Podstatou skutku je přitom právně relevantní jednání pachatele a jím zapříčiněný právně významný následek.“ Obdobně v rozsudku ze dne 10. 2. 2011, č. j. 9 As 67/2010-74, Nejvyšší správní soud vyslovil, že „[s]tíhání jednoho a téhož skutku podle dvou skutkových podstat je přípustné tehdy, pokud se tyto od sebe navzájem liší v podstatných prvcích (okolnostech). Naopak tam, kde panuje alespoň částečná shoda v podstatných okolnostech skutku, půjde ve vztahu k aplikaci čl. 4 Protokolu č. 7 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.) o uplatnění zásady *ne bis in idem*. Zkoumání shodnosti či alespoň částečné shodnosti v podstatných okolnostech skutku je pak věcí každého konkrétního posouzení.“ S těmito závěry se zdejší soud plně ztotožňuje.
31. V projednávané věci se proto soud zabýval zapříčiněnými právními následky, ke kterým mělo dojít v daném případě. Přestupku podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona se žalobce dopustil tím, že neoprávněně vnikl do důlního díla, oproti tomu přestupku podle § 14 odst. 1 písm. d) zákona o právu shromažďovacím se dopustil tím, že nesplnil pokyn Policie České republiky, a přestupku podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích se dopustil tím, že neuposlechl výzvu úřední osoby. Spácháním přestupku podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona žalobce ohrozil veřejný zájem na hospodárném

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

a bezpečném dobývání výhradních ložisek chráněných horním zákonem, zatímco spácháním přestupku podle § 14 odst. 1 písm. d) zákona o právu shromažďovacím ohrozil zájmy směřující k odstranění rozporů při střetu různých práv a k ochraně veřejného pořádku, zdraví a majetku a spácháním přestupku podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích narušil veřejný pořádek. Zjevně se tedy jednalo o odlišné následky protiprávního jednání, které jsou z hlediska odpovědnosti za přestupek rozhodné. Soud proto uzavírá, že přestupek řešený v projednávané věci je *de iure* jiným skutkem než přestupky, za něž byl žalobce pravomocně potrestán příkazem Městského úřadu Litvínov a příkazem města Litvínov, Komise pro projednávání přestupků, přestože nelze vyloučit, že byly spáchány jedním jednáním žalobce. Za každý z uvedených skutků tak mohl být žalobce poškozen samostatně. S ohledem na výše uvedené tedy soud shledal námitku týkající se porušení zásady *ne bis in idem* nedůvodnou.

32. Dále se soud zabýval námitkou neprokázání přestupku, kterou žalobce dával do souvislosti s tím, že mu nebylo prokázáno překonávání pásových dopravníků, neboť místo, kde byl zajištěn, se nachází ještě před pásovým dopravníkem a z trasy ohlášeného pochodu nebylo třeba překonávat jakoukoli technologii. Na tomto místě soud zdůrazňuje, že obvodní báňský úřad ani žalovaný ve svých rozhodnutích neuvádějí, že by žalobce překonával pásové dopravníky. O překonání pásových dopravníků se obvodní báňský úřad zmínil toliko v příkazu ze dne 26. 2. 2019, který byl ovšem v důsledku odporu zrušen, a do svého rozhodnutí ze dne 27. 2. 2020 již tento argument nepřevzal.
33. Z žalobcem citované judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že „... *úředním záznamem a oznámením přestupku nelze ve správním řízení samostatně provádět dokazování (viz například rozsudky [Nejvyššího správního soudu] ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115, publ. pod č. 1856/2009 Sb. NSS, či ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 As 34/2010-73, publ. pod č. 2208/2011 Sb. NSS). Jedná se sice o podklady rozhodnutí ve smyslu § 50 odst. 1 správního řádu, avšak jde o takové podklady, které slouží správnímu orgánu spíše pouze k určení směru dokazování (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2017, č. j. 3 As 155/2016-34). Pokud při provádění úředního úkonu nebyl proveden audio/vizuální záznam a okolnosti jeho provádění jsou zpochybňovány, zásadním důkazem o skutkovém stavu věci jsou obvykle svědecké výpovědi osob, které se tohoto úkonu osobně zúčastnily, zejména úředních osob – zde zasahujících strážníků. V případech „tvrzení proti tvrzení“ proto musí rozhodující orgán vždy vyslechnout ony úřední osoby jako svědky (srov. rozsudek ... [Nejvyššího správního] soudu ze dne 22. 6. 2016, č. j. 1 As 60/2016-30) a nesmí se spokojit jen s oznámením o přestupku a s úředním záznamem. V obecné rovině lze přisvědčit názoru krajského soudu, že úřední záznam je možné použít jako důkazní prostředek (správně spíše jako podklad pro rozhodnutí) za podmínky, že skutkový závěr nespočívá pouze na něm. ... Uvedenou podmínku nelze generalizovat v tom smyslu, že úřední záznam (resp. oznámení přestupku) lze užít jako „důkaz“ vždy, když jsou podkladem rozhodnutí i důkazy jiné. Podstatné je, aby úřední záznam nebyl jediným „důkazem“ ve vztahu k určité skutečnosti významné pro rozhodnutí ve věci“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019, č. j. 3 As 231/2017-49). S tímto názorem se zdejší soud ztotožňuje a dodává, že uvedená podmínka byla v projednávané věci splněna.*
34. Soud připomíná, že správní orgány při svém rozhodování vycházely z následujících podkladů: oznámení přestupku ze dne 4. 7. 2018, zpracované Policií České republiky pod č. j. KRPU-133123-5/PŘ-2018-040672, úřední záznam Policie České republiky ze dne 30. 6. 2018, č. j. KRPU-133123-1/PŘ-2018-040671, úřední záznam Policie České republiky ze dne 4. 7. 2018, č. j. KRPU-135294/PŘ-2018-040814, protokol obvodního báňského úřadu o Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

ústním jednání ze dne 27. 6. 2019, č. j. SBS 23288/2018/OBÚ-04/3, příkaz Městského úřadu Litvínov ze dne 17. 8. 2018, č. j. MELT/47678/2018, příkaz města Litvínov, Komise pro projednávání přestupků, ze dne 17. 8. 2018, č. j. OKT/447/2018/NOZ, a mapové podklady, jež jsou ve správním spisu založeny v elektronické podobě na nosiči CD. Právě tyto mapové podklady, které si obvodní báňský úřad vyžádal od společnosti Severočeské doly a. s. a které byly zpracovány oprávněným důlním měřičem, zachycují hranice území, na němž je prováděna hornická činnost, zobrazují oblast, kam je vstup zakázán, místo, kde se žalobce nacházel v době spáchání přestupků, za něž byl pravomocně postižen shora zmíněnými příkazy, i místo, kde byl zadržen Policií České republiky. Z těchto mapových podkladů ve spojení s pravomocným příkazem Městského úřadu Litvínov ze dne 17. 8. 2018, č. j. MELT/47678/2018, a pravomocným příkazem města Litvínov, Komise pro projednávání přestupků, ze dne 17. 8. 2018, č. j. OKT/447/2018/NOZ, podle názoru soudu jednoznačně vyplývá, že již v době, kdy žalobce spáchal přestupky podle § 14 odst. 1 písm. d) zákona o právu shromažďovacím a podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích, se žalobce nacházel v důlním díle, resp. v oblasti, kde je vykonávána hornická činnost a kam je vstup zakázán. Zároveň se žalobce zjevně nacházel mimo schválenou trasu pochodu (jak vyplývá z výzvy úřední osoby k upuštění od protiprávního jednání a vrácení se na trasu pochodu, kterou žalobce neuposlechl), tudíž bylo řádně prokázáno, že žalobce neoprávněně vnikl do důlního díla, resp. do území, kde je vykonávána hornická činnost a kam je vstup zakázán. Soud proto dospěl k závěru, že samotné spáchání přestupku podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona ze strany žalobce správní orgány řádně prokázaly zmíněnými mapovými podklady a pravomocnými příkazy Městského úřadu Litvínov a města Litvínov, Komise pro projednávání přestupků. Ostatně ani sám žalobce při ústním jednání dne 27. 6. 2019 svůj neoprávněný vstup do lomu Bílina nepopíral. Lze tedy shrnout, že žalobcem spáchaný přestupek podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona byl prokázán dostatečně.

35. Žalobci lze přisvědčit, že obvodní báňský úřad pochybil, pokud vycházel z vlastní znalosti místních podmínek, aniž by tyto své znalosti učinil součástí dokazování ve formě listiny či svědecké výpovědi. Toto pochybení však podle názoru soudu nemělo vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí a není dostatečným důvodem pro jeho zrušení, neboť skutkový stav byl v daném případě náležitě a bez důvodných pochybností zjištěn i bez oněch blíže nekonkretizovaných informací plynoucích z vlastní znalosti místních podmínek. Soud naopak nevidí žádný důvod, proč by správní orgány nemohly vzít za podklad pro svá skutková zjištění mapu důlního díla, která tvoří součást správního spisu (uložena na nosiči CD), a proč by nemohly – s ohledem na existenci dalších důkazů – brát v potaz též úřední záznamy. Ostatně správní řád v § 137 odst. 4 výslovně zakazuje použít jako důkazní prostředek výhradně (úřední) záznam o podání vysvětlení.
36. K namítané absenci svědeckých výpovědí či videozáznamů, z nichž by překonávání pásových dopravníků žalobcem mohlo být zřejmé, soud opakuje, že obvodní báňský úřad ve svém rozhodnutí ani žalovaný v napadeném rozhodnutí nehovoří o překonávání pásových dopravníků, tudíž tuto skutečnost nebylo třeba prokazovat. Soud nepřehlédl, že žalovaný doplnil odůvodnění výše uložené pokuty o tvrzení, že žalobce musel překonávat těžební technologii, aniž by toto tvrzení jakkoli důkazně podložil. Vzhledem k tomu, že obvodní báňský úřad tento argument nepoužil a jeho odůvodnění výše sankce podle názoru soudu ob stojí i bez této nepodložené argumentace (viz níže), dospěl soud k závěru, že popsany chybný postup žalovaného nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí a není dostatečným důvodem pro jeho zrušení. Soud zároveň připomíná, že žalobce ve

správním řízení ani v žalobě nerozporoval fakt, že byl zadržen na druhém skrývkovém řezu, což odpovídá i GPS souřadnicím místa žalobcova zadržení vyznačeným v mapovém podkladu na základě úředního záznamu Policie České republiky ze dne 30. 6. 2018, č. j. KRPU-133123-1/PŘ-2018-040671. Ani v tomto kontextu proto podle názoru soudu nelze hovořit o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu, resp. o porušení zásady *in dubio pro reo*, když žádné relevantní pochybnosti nevyvstaly a žalobcova argumentace se jeví být spíše účelovou.

37. Soud proto shledal, že správní orgány dostatečně zjistily skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a vycházely přitom z přípustných důkazů, resp. podkladů pro rozhodnutí. Podle názoru soudu tedy správní orgány dostatečně prokázaly, že se předmětný přestupek stal a že se jej dopustil právě žalobce.
38. Dále se soud zabýval námitkou, že účastí na předmětném protestu nebyl naplněn materiální znak přestupku podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona. Z tohoto ustanovení plyne, že „*fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že neoprávněně vnikne do důlního díla nebo do území, ve kterém je vykonávána hornická činnost nebo činnost prováděná hornickým způsobem nebo do poddolovaného území, kam je vstup zakázán.*“ Žalobce zpochybňoval existenci materiální stránky přestupku s poukazem na to, že důvodem vniknutí účastníků protestu na území, kde probíhá hornická činnost, byla dlouhodobá ochrana veřejného zájmu – konkrétně lidského života, zdraví, majetku, veřejných rozpočtů, životního prostředí a klimatu.
39. K problematice materiální stránky přestupku se nejednou vyjádřil Nejvyšší správní soud, který uvedl, že trestnost přestupků se řídí obdobnými principy a pravidly, jakými se dosud řídila trestnost trestných činů, a proto pro trestnost jednání, které naplňuje formální znaky přestupku, musí být naplněna i materiální stránka přestupku. Za přestupek je považováno takové zaviněné jednání fyzických osob, které naplňuje formální znaky stanovené v zákoně a zároveň porušuje či ohrožuje zájem společnosti byť i v nepatrné míře. Lze vycházet z předpokladu, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Tento předpoklad by však nenastal za situace, kdy se k jednání, které naplnilo formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti. V takovém případě by nedošlo k naplnění materiální stránky přestupku, a jednání by tak nemohlo být za přestupek označeno (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, publ. pod č. 2011/2010 Sb. NSS, či ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 137/2011-52).
40. S ohledem na právě uvedené jsou správní orgány povinny zkoumat, zda určité jednání lze označit za přestupek, a zda tedy došlo k naplnění nejen formálního, nýbrž i materiálního znaku přestupku. Za přestupek je považováno zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti, přičemž právě v porušení nebo ohrožení společnosti lze spatřovat materiální stránku přestupku. Žalobce svým jednáním naplnil skutkovou podstatu vytýkaného přestupku ve všech jeho znacích, přičemž nebyly přítomny významné okolnosti, které by vyloučily, aby byl jeho jednáním porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti. Významnou okolností nemůže být žalobcem uváděná dlouhodobá ochrana veřejného zájmu, neboť snaha upozornit na klimatickou krizi neopravňuje k porušování platných právních předpisů. Soud dále uvádí, že pouhou účastí na protestu se žalobce přestupkového jednání nedopustil. Toho se dopustil až v okamžiku, kdy se oddělil od trasy protestu a neoprávněně vnikl do důlního díla.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

41. Na základě výše uvedeného soud shledal, že v nyní posuzovaném případě nebyly zjištěny zvláštní okolnosti natolik snižující nebezpečnost přestupkového jednání, že by materiální znak přestupku zcela vymizel. Soud naopak konstatuje, že materiální znak přestupku byl žalobcem naplněn bez pochybností, neboť žalobce neoprávněně vnikl do prostoru důlního díla, čímž ohrozil veřejný zájem na hospodárném a bezpečném dobývání výhradních ložisek chráněných horním zákonem a zároveň též zájem na ochraně života a zdraví osob. Předmětná námitka tak není důvodná.
42. K poukazu žalobce na právo na odpor vyplývající z čl. 23 Listiny základních práv a svobod soud uvádí, že v tomto ustanovení je uvedeno, že občané mají právo postavit se na odpor proti každému, kdo by odstraňoval demokratický řád lidských práv a základních svobod, založený Listinou základních práv a svobod, jestliže činnost ústavních orgánů a účinné použití zákonných prostředků jsou znemožněny. Žalobce se v daném případě nestavěl na odpor žádné osobě či síle, která by se snažila odstraňovat demokratický řád lidských práv a základních svobod. Poukaz na toto ustanovení ze strany žalobce je tak zcela nepřípadný. Za obdobně nepřípadné považuje soud též odkazy na právo na příznivé životní prostředí podle čl. 35 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a na právo na svobodu projevu podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod, neboť ani jedno z těchto ústavních práv rozhodně nikoho neopravňuje k porušování jiných právních předpisů.
43. Poté se soud zabýval námitkami zpochybňujícími výši uloženého trestu. Předně soud poukazuje na to, že žalobcem uplatněná námitka, že v odvolání uvedl mnoho okolností, které měl žalovaný hodnotit ve vztahu k povaze a závažnosti přestupku a co do polehčujících okolností, je zcela nekonkrétní a nesplňuje náležitosti žalobního bodu. Žalobce totiž neuvedl, které z těchto okolností žalovaný opomněl hodnotit, případně které hodnotil nesprávně. Totéž platí pro námitku, že žalovaným uvedené přitěžující okolnosti nebyly dostatečně prokázány a jsou založeny na nepodložených úvahách (k nepodloženému tvrzení žalovaného o překonávání těžebních technologií se soud vyjádřil výše). Soudu nepřísluší, aby za žalobce domýšlel jeho námitky, proto soud toliko obecně konstatuje, že rozhodnutí obvodního báňského úřadu a napadené rozhodnutí žalovaného tvoří dohromady jeden celek, přičemž platí, že správní orgány se žalobcem tvrzenými okolnostmi zabývaly, a to i ve vztahu ke stanovení výše sankce.
44. Konkrétně žalobce namítal pouze to, že správní orgány jako polehčující okolnost nezohlednily jeho doznání při ústním jednání konaném dne 27. 6. 2019. Soud připomíná, že žalobce při předmětném jednání uvedl, že nebyl součástí žádné organizované skupiny, jednal spontánně a v lomu nepřekonával žádné dopravníkové pásy (byl zajištěn ještě před nimi). Dále podotkl, že spolupracoval s Policií České republiky, nemá žádný příjem ani majetek, nikdy nebyl trestán a nezúčastnil se předloňské akce v lomu Bílina. Soud vyhodnotil toto žalobcovo prohlášení a dospěl k závěru, že se nejedná o doznání, neboť žalobce pouze nepopřel, že se nacházel v lomu, a soustředil se na okolnosti, které by mohly mít vliv na výši sankce. Takovéto vyjádření nelze podle názoru soudu považovat za doznání (přiznání viny), neboť žalobce výslovně nepřiznal, že se dopustil přestupku podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona, byť tak za asistence své právní zástupkyně, která se předmětného jednání účastnila, nepochybně učinit mohl (pokud chtěl). Vzhledem k tomu, že žalobcovo vyjádření při jednání konaném dne 27. 6. 2019 nepředstavuje doznání, soud uzavírá, že správní orgány nebyly povinny při stanovení výše sankce brát toto údajné doznání v potaz.
45. Soud dále konstatuje, že stanovení výše pokuty je předmětem správního uvážení obvodního báňského úřadu, potažmo žalovaného, přičemž úlohou soudu není toto správní Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

uvážení nahrazovat uvážením soudním, nýbrž posoudit, zda správní orgán dostatečně zjistil skutkový stav, zda se s ním dostatečně vypořádal a nepřekročil při tom meze správního uvážení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 A 139/2002-46, publ. pod č. 416/2004 Sb. NSS).

46. Žalobci byla uložena pokuta ve výši 8 000 Kč, přičemž horní hranice pokuty za daný přestupek podle § 40a odst. 3 písm. a) horního zákona činí 15 000 Kč. Žalobce se ve správním řízení bránil tím, že nemá žádné příjmy ani majetek, nebyl členem organizované skupiny a nepřekonával pásové dopravníky. Správní orgány přitom zdůraznily, že se žalobce úmyslně dopustil přestupku, když neoprávněně vnikl do důlního díla, a že objektem žalobcem spáchaného přestupku je ochrana hospodárního a bezpečného využívání nerostného bohatství, stejně jako ochrana života a zdraví osob nacházejících se na území. Obvodní báňský úřad přihlédl k okolnostem uvedeným v § 37 zákona o odpovědnosti za přestupky a vzhledem k nim vyhodnotil žalobcovu jednání z hlediska závažnosti jako značně společensky nebezpečné. Obvodní báňský úřad rovněž přihlédl k majetkovým poměrům žalobce, ačkoli je žalobce ve správním řízení (ani v soudním řízení) nijak nedoložil, neboť původně uložený správní trest snížil z částky 10 000 Kč na 8 000 Kč. Obvodní báňský úřad akceptoval také žalobcovy výhrady v tom směru, že nebyl členem organizované skupiny a že nepřekonával pásové dopravníky. Zároveň však upozornil na skutečnost, že žalobce vnikl až na druhý skrývkový řez k rypadlu KU 800/K105, ačkoli byl o zákazu vstupu informován prostřednictvím výstražných tabulek se zákazem vstupu spojených výstražnou páskou s textem informujícím o zákazu vstupu. Podle obvodního báňského úřadu žalobce vizuálně vnímal, že se pohybuje v prostoru, ve kterém jsou situována důlní díla, těžební řezy, pásové dopravníky, poháněcí stanice, dopravní cesty atd., tudíž se přestupku dopustil úmyslně. Obvodní báňský úřad současně upozornil na to, že žalobce při přesunu z místa, kde opustil trasu pochodu, do místa, kde byl zadržen Policií České republiky, nemohl nepřijít do kontaktu s těžební technologií, a navíc musel překonat svahy těžebních řezů mimo dopravní cesty, což je rovněž zakázáno. Tento závěr obvodního báňského úřadu má podle názoru soudu oporu v mapových podkladech i v žalobcem předloženém snímku, který je součástí jeho vyjádření ze dne 10. 7. 2019. Ostatně již z povahy věci je zřejmé, že druhý skrývkový řez se nachází v jiné úrovni terénu než první skrývkový řez, přes který musel žalobce projít. Rovněž samotný pohyb v blízkosti těžební technologie (byť vypnuté, ovšem nezajištěné proti spuštění) představuje zvýšené riziko úrazu, na což také poukázal obvodní báňský úřad ve svém rozhodnutí.
47. Soud je proto toho názoru, že výše uložené pokuty byla řádně odůvodněna a má dostatečnou oporu v podkladech rozhodnutí. Soud si je vědom toho, že uložená výše pokuty bude pro žalobce znamenat znatelný postih v jeho majetkové sféře, rozhodně se však nejedná o postih likvidační (žalobce ostatně své majetkové poměry nedoložil). Pokud by postih za spáchání uvedeného přestupku nebyl pro žalobce znatelný, podle názoru soudu by postrádal smysl. Soud současně zdůrazňuje, že uložený postih musí mít sílu odradit od obdobné nezákonné činnosti i ostatní nositele stejných zákonných povinností.
48. Žalobci lze přisvědčit v tom, že správní orgány neuvedly, jak se na výši uložené sankce projevil fakt, že nebyl prokázán znak organizované skupiny. Tento dílčí nedostatek však podle názoru soudu nepředstavuje natolik závažnou vadu, pro kterou by soud musel napadené rozhodnutí zrušit. Stále totiž platí, že správní orgány (zejména obvodní báňský úřad) velmi pečlivě zdůvodnily, jakými úvahami byly při stanovení výše sankce vedeny, a soud neshledal, že by překročily meze správního uvážení.

49. Namítá-li žalobce, že nespáchal nic natolik zavrženíhodného, co by správní orgány opravňovalo k uložení tak přísného trestu, soud připomíná, že žalobci byl uložen trest těsně nad polovinou zákonné sazby (8 000 Kč z možných 15 000 Kč), tedy rozhodně nejde o natolik přísný trest, který by měl být ukládán výhradně za zavrženíhodné jednání. Také žalobcův odkaz na řízení vedené zdejší soudem pod sp. zn. 75 A 11/2020 vyhodnotil soud jako nepřipadný; v uvedené věci totiž řízení bylo zastaveno z důvodu zániku odpovědnosti za přestupek a podle názoru soudu není namístě srovnávat výši pokut v příkazech, které byly v důsledku podání odporu zrušeny.
50. K žalobcově argumentaci údajnou sankční politikou obvodního báňského úřadu soud poznamenává, že je mu z úřední činnosti známo (srov. rozsudky ve věcech vedených u zdejšího soudu pod sp. zn. 41 A 17/2020, 42 A 9/2020, 42 A 11/2020, 42 A 15/2020, 42 A 18/2020, 42 A 20/2020, 42 A 21/2020, 54 A 12/2020, 54 A 13/2020, 54 A 16/2020, 54 A 17/2020, 54 A 18/2020, 75 A 9/2020, 75 A 14/2020, 75 A 15/2020, 75 A 16/2020, 78 A 13/2020 a 78 A 19/2020), že správní orgány přistupovaly k ukládání sankcí individuálně podle konkrétních okolností případu. Za obdobný skutek, jakého se dopustil žalobce, tj. za vniknutí do lomu Bílina na druhý skryvkový řez k rypadlu KU800/K105 byla např. ve věci později vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 54 A 12/2020 uložena pokuta dokonce ve výši 13 000 Kč. Nyní projednávané věci je však nejbližší věc později vedená u zdejšího soudu pod sp. zn. 54 A 16/2020 – případ studenta, který rovněž vnikl do lomu Bílina na druhý skryvkový řez k rypadlu KU800/K105, a s přihlédnutím k jeho majetkovým a výdělkovým poměrům (které rovněž nedoložil) mu byla uložena pokuta 8 000 Kč, tj. ve shodné výši jako žalobci. Soud proto nesdílí žalobcovo přesvědčení, že správní orgány v jeho věci nedodržely jimi nastavenou sankční politiku.
51. Soud nesouhlasí ani s názorem žalobce, že jeho jednání je blízké stavu krajní nouze. Podle § 24 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že *„[č]in jinak trestný jako přestupek není přestupkem, jestliže jím někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem.“* Na jednání, jehož se žalobce dopustil, není podle názoru soudu toto ustanovení aplikovatelné, neboť žalobce svým jednáním neodvracel žádné nebezpečí hrozící chráněnému zájmu. Protest, jehož se žalobce účastnil, sice měl upozornit na poškozování životního prostředí související s těžbou hnědého uhlí, ovšem žalobcova aktivita neměla potenciál toto ohrožení jakkoli odvrátit.
52. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že žalobu v mezích uplatněných žalobních bodů vyhodnotil jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
53. K návrhu žalobce na moderaci výše uloženého trestu soud poukazuje na výše uvedenou argumentaci s tím, že podle jeho názoru nebyl trest uložen ve zjevně nepřiměřené výši, nejedná se o exces, a proto nebyly naplněny podmínky § 78 odst. 2 s. ř. s. pro jeho snížení nebo dokonce pro upuštění od uložení sankce. Důvodem pro moderaci trestu podle názoru soudu není ani žalobcem nezaviněná délka řízení, ani dvojí předchozí potrestání (a to nikoli za totéž jednání – jak bylo vysvětleno výše), ani cíle klimatického protestu. Žalobce nedoložil své majetkové a výdělkové poměry, proto ani tuto okolnost nemohl soud vzít v potaz. Lze tedy uzavřít, že pokuta byla žalobci uložena v rámci zákonného rozmezí a nebyla podle názoru soudu s ohledem na přitěžující okolnosti vymezené v rozhodnutích správních orgánů uložena ve zcela nepřiměřené výši. Soud proto nevyhověl ani návrhu na moderaci pokuty.
54. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovaný, jemuž nad rámec jeho běžné úřední činnosti žádné náklady

nevznikly, ani náhradu nákladů řízení nepožadoval, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 21. července 2022

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus, v. r.
samosoudce